

Til alle godkendte AMU-udbydere
og VEU-centre

Afdeling for Ungdoms- og
Voksenuddannelser

Vester Voldgade 123
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5302
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Vejledning til institutionernes arbejde med individuel kompetencevurdering i arbejdsmarkedsuddannelserne (IKV i AMU)

Denne vejledning om IKV i AMU henvender sig til alle godkendte AMU-udbydere af arbejdsmarkedsuddannelser og VEU-centrene.

29. august 2014
Sags nr.:
089.81K.391

Vejledningen formidler viden til alle, der arbejder med IKV i AMU på uddannelsesinstitutionerne herunder ledelser, uddannelseskonsulenter og lærere, vejledere samt det administrative personale.

Vejledningen er tænkt som en hjælp og et arbejdsredskab til institutionernes arbejde med at gennemføre IKV i AMU i en periode med et stort politisk fokus på, at flere voksnes realkompetencer skal anerkendes.

Der informeres om initiativer fra Undervisningsministeriet., og der henvises, hvor det er relevant, til regler og rammer for IKV i AMU.

I vejledningens sidste afsnit bliver der informeret om reglerne for finansiering og deltagerbetaling af deltagerens IKV i AMU herunder om tilskud og tælleregler. Opmærksomheden henledes særskilt på, at IKV i AMU for ledige altid skal finansieres via betalingslovens regler.

Indholdsfortegnelse

1. Baggrund	3
1.1 Udbredelsen af IKV i AMU	3
1.2 Igangsatte initiativer	4
2. Processen for anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne	5
2.1 Information om og markedsføring af IKV i AMU	6
2.2 Før-fasen.....	6
2.3 Identifikation og dokumentation af realkompetencer	7
2.4 Vurdering af realkompetencer i forhold til uddannelsesmål	7
2.4.1 Vurdering af realkompetencer i forhold til flere mål på én gang	8
2.5 Udstedelse af kompetence- og uddannelsesbeviser	9
3. Kvalitetssikring	9
3.1 Standarder og retningslinjer.....	10
3.2 Organisering.....	10
3.3 Lærerkvalifikationer og kompetenceudvikling	11
3.4 IKV i AMU for hold.....	12
3.5 Deltagerevalueringer	12
3.6 Dokumentation for afgørelser	12
3.7 Oplysning om klagemulighed	13
4. Regler for finansiering og deltagerbetaling af deltageres IKV i AMU	13
4.1 Tilskud til Individuel Kompetencevurdering.....	14
4.2 Tælleregler.....	14
4.3 Deltagerbetaling.....	14
4.4 Kontaktoplysninger for mere information	14
5. Bilag:	16
5.1 Regler for individuel kompetencevurdering i AMU	16
5.2 Regler for finansiering og deltagerbetaling af deltageres IKV i AMU	16
5.3 Liste over yderligere materialer, der kan understøtte AMU-udbydernes arbejde med IKV i AMU.....	17
5.4 Praktiske vejledninger målrettet uddannelsesområderne i AMU:	17
5.5 Vejledning i brugen af det elektroniske AMU-kompetencebevis i uddannelsesadministration.dk	19

1. Baggrund

Individuel kompetencevurdering (IKV i AMU) blev indført i AMU-loven d. 1. august 2007 med ikrafttrædelsen af lov nr. 556 af 6. juni 2007 om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område.

Formålet med IKV i AMU er at give den enkelte deltager mulighed for at få vurderet og anerkendt sine realkompetencer som grundlag for individuelt tilpasset og planlagt uddannelse inden for AMU-lovens rammer. Hensigten er også at undgå at bruge deltagerens og virksomhedernes tid på dobbeltuddannelse. Der blev indført to nye anerkendelsesformer:

- Anerkendelse i form af AMU-uddannelsesbevis, når uddannelsesinstitutionen har vurderet, at deltageren har kompetencer, der svarer til henholdsvis en hel arbejdsmarkedsuddannelse og/eller et helt enkeltfag optaget i en FKB.
- Anerkendelse i form af et AMU-kompetencebevis, når uddannelsesinstitutionen har vurderet, at deltageren har kompetencer, der svarer til dele af en arbejdsmarkedsuddannelse og / eller et enkeltfag optaget i en FKB.

For så vidt der for kompetencer, der ønskes anerkendt, ikke udstedes uddannelsesbevis eller kompetencebevis, skal uddannelsesstedet udarbejde en uddannelsesplan, der tager afsæt i deltagerens anerkendte kompetencer og indeholder de arbejdsmarkedsuddannelser/ enkeltfag tilkøbt fælles kompetencebeskrivelser, som deltageren skal gennemføre for at nå sit kompetencemål (jf. § 28 stk. 1 i bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.).

Med indførelsen af muligheden for at udstede beviser sigter IKV i AMU både på at tilpasse og planlægge AMU-uddannelser, der matcher den enkeltes kompetenceudviklingsbehov og at give en person, som deltager i et IKV-forløb, dokumentation for dennes realkompetencer til brug for fx ansøgning om anerkendelse/merit i andre uddannelser, ved jobskifte eller jobsøgning. Muligheden for at udstede beviser skærpede samtidig kravene til de procedurer, redskaber, metoder mv., som uddannelsesinstitutionerne skal anvende i forbindelse med IKV i AMU.

Ministeriet vil i det følgende gøre AMU-udbydere opmærksom på særligt udvalgte fokusområder, som bør udvikles og styrkes i forhold til at kvalitetssikre og øge brugen af IKV i AMU. Derudover tydeliggøres udbydernes ansvar for IKV i AMU specifikt på en række områder.

1.1 Udbredelsen af IKV i AMU

For at IKV i AMU kan blive udbredt og anvendt mere, har det afgørende betydning, at uddannelsesinstitutionerne løfter deres ansvar med at udbrede IKV i AMU, og at de efterlever de gældende regler og rammer.

Godkendelse til udbud af IKV følger med ved godkendelse til udbud af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse (FKB)¹. IKV er omfattet af de samme udbudsforpligtelser som resten af AMU-udbuddet. Forpligtelsen medfører behov for en ledelsesmæssig prioritering af IKV i AMU.

1.2. Igangsatte initiativer

Undervisningsministeriet er løbende i dialog med de relevante skolelederforeninger med henblik på at styrke og fastholde deres fokus på brugen af IKV. Undervisningsministeren har desuden iværksat en række konkrete initiativer. Det drejer sig om følgende initiativer:

- Øget udbredelse af anerkendelse af realkompetencer er gjort til et særligt indsatsområde i VEU-centrenes udviklingskontrakter.
- Vejledningsindsatsen overfor institutionerne er intensiveret, og der er udarbejdet en tematiseret best-practice eksempelsamling med gode historier fra praksis.
- IKV i AMU var i 2012 særligt indsatsområde i forbindelse med den tværgående udviklingspulje (TUP-puljen). De 10 igangsatte projekter indenfor temaerne ”En styrket anvendelse af IKV i forhold til AMU-uddannelsesstrukturer” og ”Styrkelse af AMU-udbydernes arbejde med IKV i AMU” afsluttes i løbet af 2014².
- En målrettet og lokalt forankret informationskampagne, som tog udgangspunkt i målgruppens job- og beskæftigelsesperspektiv blev iværksat i slutningen af 2012.
- I foråret 2013 blev et nyt mål ”Den personlige uddannelses- og jobplan godkendt. Uddannelsen tilbyder den enkelte deltager afklaring, vejledning og rådgivning om uddannelse.
- Varigheden af en IKV er blevet ændret fra 0,5 dag til 5 dage. Nu kan en IKV vare indtil 5 dage, men der er ikke nogen nedre grænse.

¹ Se AMU-lovens § 16, stk. 3., og ”Ansøgning om godkendelse til udbud af arbejdsmarkedsuddannelser (AMU)”, Institutionsstyrelsen, 4. juni 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Files/IS/PDF09/Struktur_udbud/Udbud_Udd/AMU/090608_udbudsbrev09_AMU.ashx

² Se mere på www.emu.dk hvor projekterne lægges op efterhånden, som de afsluttes

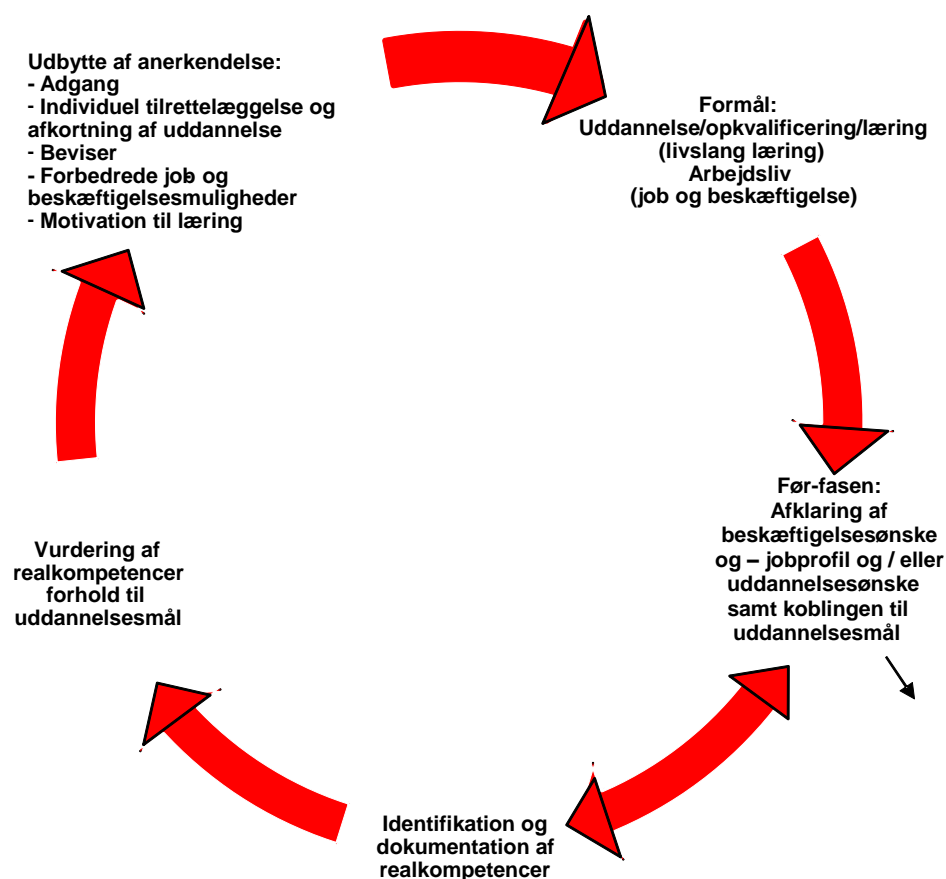
2. Processen for anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne

Et af de primære formål med RKV-ordningerne i uddannelserne er at styrke den enkeltes job- og beskæftigelsesmuligheder igennem formel anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne. For at opnå dette er det afgørende, at RKV-ordningerne ikke kun tager udgangspunkt i et uddannelsesperspektiv men også i et job og beskæftigelsesperspektiv. Denne brede tilgang til RKV stiller krav til uddannelsesinstitutionerne om at anvende en helhedsorienteret tilgang til arbejdet med anerkendelse af realkompetencer, hvor der i højere grad tages udgangspunkt i den enkeltes forudsætninger, ønsker og behov, både i forhold til job og uddannelse. Det fremhæves, at den brede tilgang er nødvendig især i den indledende fase, førfasen, som omfatter information, afklaring, vejledning og rådgivning før en RKV.

Figur 1 nedenfor giver et overordnet billede af processen for anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne, herunder for IKV i AMU.

Figur 1:

Processen for anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne

En forudsætning for, at IKV i AMU kan få den tilsigtede virkning og kvalitet er, at alle faserne i den samlede proces fungerer efter hensigten.

I det følgende vil der med udgangspunkt i processen for IKV i AMU, som vist i figuren, blive redegjort for de fokusområder i IKV-indsatsen, som bør styrkes med henblik på, at IKV i AMU i praksis kan få den tilsigtede virkning og kvalitet.

Der henvises til love og regler mv. for IKV i AMU i særskilt bilag.

2.1 Information om og markedsføring af IKV i AMU

Manglende kendskab til mulighederne for at få anerkendelse for realkompetencer i befolkningen er én af de største barrierer for, at RKV-ordningerne kan få den tilsigtede udbredelse og anvendelse. Det har derfor afgørende betydning, at informationsindsatsen generelt styrkes.

Uddannelsesinstitutionerne skal som minimum markedsføre og informere om IKV i AMU på deres hjemmeside³. Markedsføring og information kan også ske i lokalaviserne eller andre steder, hvor potentielle IKV-deltagere færdes. IKV-aktiviteten skal ligeledes indberettes til Uddannelsesguiden www.ug.dk⁴ og til www.efteruddannelse.dk, ligesom der skal fremgå oplysninger om planlagte kursusaktiviteter på uddannelsesinstitutionernes hjemmeside.⁵ Desuden indgår opsøgende arbejde over for virksomhederne og information om udbud som en del af de forpligtelser, der følger med godkendelsen til udbud af AMU og IKV i AMU.

Offentlig tilgængelig information om standarder og procedurer for IKV i AMU kan ligeledes være væsentlige bidrag til at informere både potentielle deltagere og deres ansættelsesvirksomheder om, hvad IKV er og indebærer for deltageren og virksomheden og til at sikre legitimiteten af IKV i AMU. Det anbefales derfor, at AMU-udbydere offentliggør procedurer og standarder for IKV i AMU på deres hjemmeside.

2.2 Før-fasen

I før-fasen skal AMU-udbyderen afdække hvilken eller hvilke arbejdsmarkedsuddannelser eller enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse (FKB), der skal være mål og standard for vurderingen af en ansøgers realkompetencer ud fra en beskrivelse af ansøgerens ønskede

³ Se ÅU-bek.'s § 6

⁴ Se ÅU-bek.'s § 19

⁵ Se ÅU-bek.'s § 19

jobfunktion eller kompetenceprofil efter endt arbejdsmarkedsuddannelse.⁶

Vejledningen og rådgivningen før en IKV, bør have en bredere tilgang hvor der i højere grad tages udgangspunkt i den enkeltes forudsætninger, ønsker og behov i forhold til job og beskæftigelse. En bredere tilgang i før-fasen kan fx anlægges ved, at uddannelsesinstitutionerne i højere grad tager udgangspunkt i FKB'erne i forbindelse med vejledningen og rådgivningen om IKV i AMU. Dette indebærer, at uddannelsesinstitutionerne i praksis skal arbejde med borgerens jobønske og koblingen til konkrete uddannelsesmål på baggrund af deres grundige kendskab til jobområderne og de forskellige niveauer i FKB'erne.

En FKB indeholder en beskrivelse af et bestemt jobområde, en beskrivelse af de relevante kompetencer på arbejdspladserne i jobområdet samt en samling af konkrete uddannelsesmål, der forholder sig til de beskrevne kompetencer. FKB'erne tager dermed udgangspunkt i beskrevne jobfunktioner, og de er derfor umiddelbart et godt værktøj for uddannelsesinstitutionerne, når en deltagers kompetencebehov skal kobles til et eller flere bestemte uddannelsesmål.

2.3 Identifikation og dokumentation af realkompetencer

I identifikations- og dokumentationsfasen er det IKV-ansøgeren, der har ansvaret for sin forberedelse til IKV i AMU. Ansøgeren skal selv indsamle relevant dokumentation og andre beskrivelser af de realkompetencer, deltageren selv mener at have og ønsker realkompetencevurderet.⁷

2.4 Vurdering af realkompetencer i forhold til uddannelsesmål

I IKV i AMU kan en vurdering af en deltagers realkompetence *udelukkende* ske i forhold til centralt godkendte handlingsorienterede mål for arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en FKB.⁸ Dette begrundes bl.a. i, at der er tale om individuel kompetencevurdering *i arbejdsmarkedsuddannelserne*, og at formålet bl.a. er at give en *formel* anerkendelse af den enkelte deltagers realkompetencer.

I praksis betyder det, at AMU-udbyderen inden vurderingen skal afdække hvilken eller hvilke arbejdsmarkedsuddannelser eller enkeltfag optaget i en FKB, der skal være mål og standard for vurderingen af en ansøgers

⁶ Se bekendtgørelse 724, § 28, stk. 5

⁷ Se bekendtgørelse 724, § 28, stk. 6

⁸ Se AMU-lovens § 15, stk. 2, og § 15 a, stk. 1

realkompetencer ud fra en samlet beskrivelse af ansøgerens jobfunktion eller kompetenceprofil efter endt arbejdsmarkedsuddannelse.⁹

For at understøtte institutionernes arbejde med at koble deltagernes og virksomhedernes behov for kompetenceudvikling til det formelle uddannelsessystems RKV, og for at vurderingen af den enkeltes realkompetencer kan få en bredere tilgang i form af et styrket job og beskæftigelsesperspektiv, opfordres uddannelsesinstitutionerne til, som nævnt i afsnit 2, at der tages udgangspunkt i FKB'erne og/eller, at der laves IKV i forhold til strukturer af uddannelsesmål (læs mere herom i næste afsnit).

2.4.1 Vurdering af realkompetencer i forhold til flere mål på én gang

Relevans og anvendelighed af IKV i AMU i forhold til enkeltstående kurser af kortere varighed kan opleves begrænset, fordi IKV i forhold til korte kurser kan være mere tidskrævende end reel gennemførelse af kurset. Flere enkeltstående AMU-uddannelsesbeviser og kompetencebeviser opleves ikke som anvendelige, når det, der som oftest ønskes, er en afklaring og vurdering i forhold til en konkret jobfunktion.

Undervisningsministeriet opfordrer derfor AMU-udbydere til i højere grad at gøre brug af mulighederne for at tilrettelægge og gennemføre IKV i forhold til strukturer af uddannelsesmål og / eller sammensatte uddannelsesforløb i AMU i form af flere mål på én gang.

Strukturer i AMU er forløb eller pakker af arbejdsmarkedsuddannelser, enkeltfag, almene fag, on the job-training eller andre sammensatte forløb af to eller flere uddannelser / fag. Uddannelser i en struktur kan følges ad i samlede eller brudte forløb og kan lede hen i mod en bestemt jobfunktion. Strukturer kan også være med til at give et fingerpeg om, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser der anbefales til kompetenceudvikling inden for et givent jobområde og kan bidrage til at synliggøre arbejdsmarkedsuddannelsernes anvendelighed i forhold til sammensatte jobfunktioner og arbejdsopgaver. Der eksisterer allerede en række strukturer inden for de forskellige efteruddannelsesudvalgs jobområder. Centralt udviklede strukturer findes normalt på efteruddannelsesudvalgenes hjemmesider.

På samme måde som uddannelsesstrukturer i AMU kan anvendes til at kvalificere efterspørgslen og til at synliggøre en bredere anvendelse af AMU, kan IKV i forhold til strukturer i AMU også være et nyttigt redskab til at understøtte en bredere tilgang og til at kvalificere efterspørgslen og anvendelsen af IKV i AMU. Undervisningsministeriet anbefaler derfor, at IKV i forhold til uddannelsesstrukturer i AMU i højere grad

⁹ Se bekendtgørelse 724, § 28, stk. 5

tænkes ind i uddannelsesinstitutionernes IKV-indsats, herunder i markedsføringen af IKV i AMU over for deltagere og virksomheder.

2.5 Udstedelse af kompetence- og uddannelsesbeviser eller udarbejdelse af uddannelsesplaner

Et bærende princip for arbejdet med anerkendelse af realkompetencer er, at resultatet af en vurdering dokumenteres gennem udstedelse af beviser, eller at uddannelsesstedet udarbejder en uddannelsesplan.

- Anerkendelse i form af AMU-uddannelsesbevis, når uddannelsesinstitutionen har vurderet, at deltageren har kompetencer, der svarer til henholdsvis en hel arbejdsmarkedsuddannelse og/eller et helt enkeltfag optaget i en FKB.
- Anerkendelse i form af et AMU-kompetencebevis, når uddannelsesinstitutionen har vurderet, at deltageren har kompetencer, der svarer til dele af en arbejdsmarkedsuddannelse og / eller et enkeltfag optaget i en FKB.
- For så vidt der for kompetencer, der ønskes anerkendt, ikke udstedes uddannelsesbevis eller kompetencebevis, skal uddannelsesstedet udarbejde en uddannelsesplan, der tager afsæt i deltagerens anerkendte kompetencer og indeholder de arbejdsmarkedsuddannelser/ enkeltfag tilkøbt fælles kompetencebeskrivelser, som deltageren skal gennemføre for at nå sit kompetencemål.

Undervisningsministeriet skal gøre opmærksom på, at der er udviklet et e-AMU-kompetencebevis, der kan fungere både som kompetencebevis og som IKV-planlægningsværktøj i førfasen. Bevis med vejledning kan findes på www.uddannelsesadministration.dk.¹⁰

3. Kvalitetssikring

De gældende regler og rammer for realkompetencevurdering bygger på et grundlæggende princip om, at uddannelsernes kvalitet og niveau ikke må forringes ved anerkendelse af realkompetencer.

Det har afgørende betydning for udbredelsen og anvendelsen af RKV-ordningerne, at der sker en kontinuerlig styrkelse af kvaliteten af RKV-ordningerne, så de opleves som legitime, og at gennemførelsen tager udgangspunkt i troværdige, gennemskuelige og ensartede metoder.

Undervisningsministeriet vil i det følgende gøre AMU-udbydere opmærksom på nogle fokusområder i forhold til kvalitetssikringen af IKV-

¹⁰ Se mere på linket

<http://www.uddannelsesadministration.dk/upload/IKV%20vejledning%20kompetencebevis.pdf>

indsatsen, som bør styrkes samt institutionernes ansvar i forhold til kvalitetssikring af IKV-programmet på en række områder.

3.1 Standarder og retningslinjer

Institutionernes praksis for RKV-ordningerne fungerer meget forskelligt fra institution til institution, og der mangler standarder og retningslinjer for arbejdet med RKV.

Undervisningsministeriet vil på den baggrund opfordre til, at uddannelsesinstitutionerne udvikler og anvender fælles standarder og retningslinjer for IKV. Der henvises til håndbogen om individuel kompetencevurdering i AMU (realkompetencevurdering inden for arbejdsmarkedsuddannelserne) som inspirationskilde til at udarbejde standarder og retningslinjer. De fleste efteruddannelsesudvalg har også lavet praktiske vejledninger på området, som fremgår af bilaget.

Derudover vil Undervisningsministeriet henvise til den kvalitetsmodel, som Nationalt Videnscenter for Realkompetence (NVR) har udviklet i samarbejde med projektpartnere fra Island, Norge, Sverige og Finland.

Kvalitetsmodellen er udformet til brug for kvalitetssikring af RKV primært på uddannelsesinstitutioner. Modellen er et arbejdsredskab for de medarbejdere og professionelle, der konkret arbejder med RKV sammen med de ledere, der har det overordnede og personalemæssige ansvar for RKV på uddannelsesinstitutionen¹¹.

3.2 Organisering

Et styrket samarbejde imellem uddannelsesinstitutionerne om RKV-indsatsen vil kunne bidrage til at øge kvaliteten og udbredelsen af RKV-ordningerne samt sikre, at der fokuseres mere bredt på paletten af uddannelses tilbud, når en borger henvender sig med et ønske om at få foretaget en RKV. Et styrket samarbejde kan desuden understøtte et styrket tværinstitutionelt fokus på kvalitetssikring og kompetenceudvikling i forhold til RKV-indsatsen.

Derudover vil et styrket samarbejde kunne bidrage til at sikre et mere tværgående og institutionsuafhængigt fokus i vejlednings- og rådgivningsindsatsen før en RKV, som kan skabe en platform for en bredere tilgang til afklaring, vejledning og rådgivning og løfte uddannelsesinstitutionernes fokus væk fra den enkelte institutions udbud af uddannelser til et bredere og mere helhedsorienteret perspektiv for den enkelte.

¹¹ Se mere på <http://www.viauc.dk/projekter/NVR/Sider/NVR.aspx>

Den generelle information og rådgivning om RKV-ordningerne i uddannelserne udføres af uddannelsesinstitutionerne i den såkaldte før-fase. Herudover spiller en række øvrige aktører en rolle i forhold til afklaring, vejledning og rådgivning i et bredere perspektiv, herunder fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer, jobcentre, a-kasser, folkeoplysningen, eVejledning m.fl.. Et styrket samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne og de øvrige aktører på området kan understøtte, at der bygges bro mellem RKV-ordningerne og de eksisterende tilbud hos øvrige aktører og dermed skabe en bedre sammenhæng mellem den job og beskæftigelsesorienterede afklaring, vejledning og rådgivning og den uddannelsesorienterede afklaring, vejledning og rådgivning.

På baggrund af ovenstående opfordrer Undervisningsministeriet uddannelsesinstitutionerne til at øge indsatsen for at styrke det tværinstitutionelle samarbejde om RKV indenfor og på tværs af VEU-centrene og i forhold til øvrige relevante aktører

3.3 Lærerkvalifikationer og kompetenceudvikling

Når det drejer sig om lærerkvalifikationer i forhold til at gennemføre IKV i AMU, så stilles der de samme krav, som der generelt stilles til AMU-lærerne.¹² Det vil sige, at det er den godkendte udbyder af arbejdsmarkedsuddannelser, der har ansvaret for at lærerne har de rette kvalifikationer, også i forhold til at gennemføre IKV i AMU.

Det anbefales, at AMU-udbyderne i regi af VEU-centrene organiserer sig med henblik på etablering af IKV-netværk, øget vidensdeling, erfaringsudveksling og koordineret udvikling af procedurer, tilrettelæggelsesformer, hensigtsmæssige og pålidelige metoder osv.

Undervisningsministeriet har på forskellig vis gennem årene understøttet kvalificeringen af lærere mv., der arbejder med IKV i AMU. Både via et egentligt kursus i IKV i AMU i 2010, og via TUP-2012 projekterne, hvor lærere mv. har deltaget i udviklingsprojekter både med henblik på udvikling af modeller og metoder til IKV i AMU.

Det bemærkes, at der inden for det formelle uddannelsessystem er oprettet et diplomuddannelsesmodul ”Realkompetence”, som giver mulighed for en professionalisering af kompetencerne hos de medarbejdere, der arbejder med anerkendelse af realkompetencer.

¹² Se bekendtgørelse 724, 28, stk. 10

3.4 IKV i AMU for hold

I forbindelse med IKV i AMU kan det være vanskeligt at gennemføre den individuelle uddannelsesplan, der ofte er et resultat af en IKV i AMU, fordi det kan være vanskeligt at finde grobund for at oprette et fuldt hold med deltagere, der har brug for opkvalificering af de samme kompetencer.

Undervisningsministeriet anbefaler i den forbindelse, at uddannelsesinstitutionerne benytter sig af muligheden for at afholde undervisningen i åbne værksteder. I åbne værksteder er der mulighed for at køre med løbende indtag og for, at flere deltagere kan undervises på forskellige niveauer på én gang.

Derudover anbefales det, at uddannelsesinstitutionerne gennem øget samarbejde og øget koordinering af IKV-indsatsen på tværs af institutionerne arbejder aktivt for at løse problemstillingen, for eksempel ved at ”indsamle” deltagere til ét hold fra flere forskellige institutioner.

3.5 Deltagerevalueringer

Deltagerevalueringer er vigtige, fordi de kan bidrage til at forbedre og udvikle arbejdet med IKV i praksis, så kvaliteten løbende sikres.

Institutionerne har pligt til systematisk at foretage kvalitetssikring og udvikling af IKV med henblik på at sikre, at deltagerne får vurderet og anerkendt deres realkompetencer i overensstemmelse med formålet.¹³ IKV i AMU er desuden omfattet af kravet om, at AMU-udbydere skal tilrettelægge evalueringer således, at deltagere og en repræsentativ stikprøve af virksomheder evaluerer aktiviteten.¹⁴

3.6 Dokumentation for afgørelser

Uddannelsesinstitutionerne har pligt til at anvende hensigtsmæssige metoder, der giver deltageren mulighed for at demonstrere og pålideligt at få vurderet og anerkendt sine realkompetencer i forhold til målbeskrivelserne i den eller de relevante arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfagoptaget i FKB, som er målestok for deltagerens kompetencevurdering.¹⁵ Det skal være gennemsigtigt, hvordan en institution foretager IKV i AMU.

”Hensigtsmæssige metoder” og muligheden for ”pålideligt at få vurderet” er afgørende for kvalitet og legitimitet af IKV i AMU. Det er afgø-

¹³ Se bekendtgørelse 724 § 28, stk.1 og § 30, stk. 1, nr. 3).

¹⁴ Se bekendtgørelse 724, § 30 stk. 2

¹⁵ Se bekendtgørelse 724, § 28, stk. 7

rende, at en AMU-udbyder kan dokumentere, at en deltagers IKV i AMU har været hensigtsmæssig, troværdig og pålidelig. Både overfor IKV-deltageren, når udbyderen træffer afgørelse om anerkendelse og bevisudstedelse, i forbindelse med klager og i forbindelse med tilsyn.

Undervisningsministeriet kan for eksempel som led i gennemførelse af tilsyn indhente oplysninger om bl.a. individuelle kompetencevurderinger, deltagerne, lærerne og institutionernes drift i øvrigt.¹⁶

Her skal AMU-udbyderne kunne dokumentere ad hvilken vej anerkendelsen (eller manglen på anerkendelse) er opnået for den enkelte.¹⁷

3.7 Oplysning om klagemulighed

Alle deltagere skal oplyses om deres klagemuligheder.¹⁸ Det er af afgørende betydning for IKV-deltagernes retssikkerhed, at de oplyses om deres klagemuligheder i forbindelse med IKV i AMU.

En IKV-deltagers klage over en udbyders afgørelse / den faglige vurdering og anerkendelse af realkompetencer kan ikke indbringes for Undervisningsministeriet eller en anden administrativ myndighed. Hvis en deltager ikke er tilfreds med en afgørelse, har deltageren derimod mulighed for at bede udbyderen om en nærmere begrundelse for resultatet af den faglige vurdering og / eller eventuelt anmode om en revurdering, for eksempel hos en anden godkendt AMU-udbyder.

Klager over retlige mangler kan indbringes for Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, for eksempel hvis udbyderen ikke vil lade deltageren fremlægge dokumentation for / beskrivelser af sine realkompetencer eller ser bort herfra, eller hvis udbyderen tilsidesætter tidsrammen for IKV i AMU.

4. Regler for finansiering og deltagerbetaling af deltagerens IKV i AMU

Undervisningsministeriet får løbende henvendelser om hvilke regler der gælder for beskæftigedes og særligt lediges deltagelse i IKV i AMU, hvorfor ministeriet gerne vil informere klart og tydeligt herom.

Der gælder forskellige regler for tilskud til institutionerne, når det drejer sig om beskæftigede og lediges muligheder for at deltage i IKV i AMU.

¹⁶ Se AMU-lovens § 28

¹⁷ Se ”Vejledning til uddannelsesinstitutioner”, Undervisningsministeriet, december 2013.

¹⁸ Se AMU-lovens generelle klagebestemmelse i § 30-33 og bekendtgørelse 724, § 33

For de ledige er det betalingslovens regler¹⁹, der gælder for finansieringen. For personer omfattet af betalingsloven, gælder det, at det er kommunens jobcenter, der betaler, ligesom det er kommunens jobcenter eller anden aktør, der tilmelder kursister ved at benytte en tilmeldingsblanket.

For forsikrede ledige, som ønsker at bruge en del af deres 6 ugers selvvalgte uddannelse til at få foretaget en IKV, gælder det, at IKV i AMU er omfattet af reglerne om 6 ugers selvvalgt uddannelse²⁰. Det bemærkes, at reglerne for tilskuddet til lediges deltagelse i IKV er de samme i 1. og 2. ledighedsperiode.

4.1 Tilskud til Individuel Kompetencevurdering

Tilskudsbestemmelserne og tællereglerne er fastsat i Undervisningsministeriets instruks til institutioner for erhvervsrettede uddannelser (IEU-instruksen)²¹. Instruksen angiver vilkår for beregning og udbetaling af tilskud fra Undervisningsministeriet samt øvrige myndighedskrav og procedurer i forbindelse med administrationen af tilskud.

4.2 Tælleregler

Reglerne for opgørelse og indberetning af tilskudsberettiget aktivitet er fastsat i IEU-instruksen (jf. afsnit 20.2.3 i version 2014.1). Det fremgår heraf, at deltagere i individuel kompetencevurdering kan indgå i opgørelsen af tilskudsberettiget aktivitet, når institutionen kan dokumentere, at deltageren er fremmødt til kompetencevurderingen.”

4.3 Deltagerbetaling

IKV er altid gratis også selvom man har en videregående uddannelse jf. Ministeriets orienteringsbrev af 25. januar 2011 om ændringer i deltagerbetaling for avu, gymnasiale enkeltfag, arbejdsmarkedsuddannelser og åben uddannelse pr. 1. januar 2011.

4.4 Kontaktoplysninger for mere information

For yderligere information kan der rettes henvendelse til:

¹⁹ Se procedurer for kommunernes og andre aktørers betaling for uddannelse i henhold til betalingsloven <http://www.uvm.dk/Administration/Tilskud-til-institutioner/Betalingsloven>

²⁰ Se Arbejdsmarkedsstyrelsens bekendtgørelse om 6 ugers selvvalgt uddannelse til forsikrede ledige: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=125741#B1> bilag 1 stk. 5. ²¹ jf. <http://www.uvm.dk/Administration/Tilskud-til-institutioner/Instrukser-om-tilskud/Instruks-for-tilskud-til-institutioner-for-erhvervsrettede-uddannelser>

Fuldmægtig Matthias Haaber e-mail:

matthias.haaber@uvm.dk eller direkte telefon: 33 95 56 91

vedrørende spørgsmål om IKV i AMU.

Specialkonsulent Merete Vinje e-mail:

Merete.vinje@uvm.dk eller direkte telefon: 33 92 50 51

vedrørende spørgsmål omkring Betalingsloven.

Chefkonsulent John Andreassen e-mail:

john.andreassen@ktst.dk eller direkte telefon: 33 92 51 29

vedrørende spørgsmål omkring IEU-instruksen.

5. Bilag:

Ministeriet gør hermed opmærksom på de gældende regler og rammer for IKV i AMU, som skal udmøntes i en kvalitetssikret praksis.

5.1 Regler for individuel kompetencevurdering i AMU

IKV i AMU reguleres bl.a. af:

Bekendtgørelse af lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., LBK nr. 226 af 04/03/2014 (i vejledningen benævnt AMU-loven).

<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=162006>

Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., BEK nr. 724 af 21/06/2013.

Bekendtgørelse om åben uddannelse og tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser m.v., BEK nr. 1543 af 27/12/2009 med senere ændringer (i brevet benævnt som ÅU-bek.).

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=129385>

5.2 Regler for finansiering og deltagerbetaling af deltagerens IKV i AMU

Se procedurer for kommunernes og andre aktørers betaling for uddannelse i henhold til betalingsloven

<http://www.uvm.dk/Administration/Tilskud-til-institutioner/Betalingsloven>

Bekendtgørelse af lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=25358>

Undervisningsministeriets instruks til institutioner for erhvervsrettede uddannelser, som angiver vilkår for beregning og udbetaling af tilskud fra Undervisningsministeriet samt øvrige myndighedskrav og procedurer i forbindelse med administrationen af tilskud.

<http://www.uvm.dk/Administration/Tilskud-til-institutioner/Instrukser-om-tilskud/Instruks-for-tilskud-til-institutioner-for-erhvervsrettede-uddannelser>

Ministeriets orienteringsbrev af 25. januar 2011 om Ændringer i deltagerbetaling for avu, gymnasiale enkeltfag, arbejdsmarkedsuddannelser og åben uddannelser pr. 1. januar 2011.

5.3 Liste over yderligere materialer, der kan understøtte AMU-udbydernes arbejde med IKV i AMU

Ministeriet har siden indførelsen af programmet IKV i AMU pr. 1. august 2007 taget initiativ til udviklingen og udgivelsen af forskellige materialer vedrørende IKV i AMU, herunder også i samarbejde med efteruddannelsesudvalgene. Hensigten med disse materialer er at understøtte AMU-udbydernes IKV-praksis gennem uddybninger, præciseringer og vejledninger. En liste over de væsentligste materialer fremgår her:

Håndbog om individuel kompetencevurdering i AMU – realkompetencevurdering inden for arbejdsmarkedsuddannelserne, Undervisningsministeriets håndbogsserie nr. 1 – 2008

<http://pub.uvm.dk/2008/ikviamu/>

Realkompetencevurdering inden for voksen- og efteruddannelse – en håndbog, Undervisningsministeriets håndbogsserie nr. 3 – 2008

<http://pub.uvm.dk/2008/rkvivoksen/>

RKV-arbejdsgruppens rapport om anerkendelse af realkompetencer

<http://www.uvm.dk/~UVM->

[DK/Content/News/Udd/Voksne/2012/Jan/~media/UVM/Filer/Udd/Voksne/PDF12/120126%20RKV%20arbejdsgruppen%20anerkendelse%20af%20realkompetencer.ashx](http://www.uvm.dk/~UVM-DK/Content/News/Udd/Voksne/2012/Jan/~media/UVM/Filer/Udd/Voksne/PDF12/120126%20RKV%20arbejdsgruppen%20anerkendelse%20af%20realkompetencer.ashx)

5.4 Praktiske vejledninger målrettet uddannelsesområderne i AMU:

”Praktisk vejledning til individuel kompetencevurdering i AMU – Metalindustriens uddannelsesområde”,

Industriens Uddannelser, Metalindustriens uddannelsesudvalg – 2009

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Voksne/PDF10/101004_IKV_Metalindustrien.ashx

”Praktisk vejledning til individuel kompetencevurdering i AMU – Industriens uddannelsesområde”, Industriens Fællesudvalg for erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser – 2008

http://default.industriensuddannelser.dk/infobase_net/export/Media%20folder//2.%20Dokumenter//IKV//IKV%20vejledning%20IF%20endelig%20udg%20.pdf

”Praktisk vejledning til individuel kompetencevurdering i AMU – Uddannelser på det pædagogiske område og på social- og sundhedsområdet”, Efteruddannelsesudvalget for det Pædagogiske Område og Social- og Sundhedsområdet – 2008.

[http://www.epos-amu.dk/media\(825,1030\)/IKV-vejledning_EPOS.pdf](http://www.epos-amu.dk/media(825,1030)/IKV-vejledning_EPOS.pdf)

”Eksempler på testredskaber til EPOS-uddannelser – Bilag til praktisk vejledning til individuel kompetencevurdering i AMU”,

Efteruddannelsesudvalget for det Pædagogiske Område og Social- og Sundhedsområdet – 2008.

[http://www.epos-amu.dk/media\(826,1030\)/IKV-vejledning_EPOS_-_Bilag.pdf](http://www.epos-amu.dk/media(826,1030)/IKV-vejledning_EPOS_-_Bilag.pdf)

”Praktisk vejledning til individuel kompetencevurdering i AMU – Serviceerhvervenes uddannelsesområde”,

Serviceerhvervenes Efteruddannelsesudvalg – 2008

http://www.sus-udd.dk/wp-content/uploads/IKV-Vejledning_SUS_endelig_23-09-2008-3.pdf

”Praktisk vejledning til individuel kompetencevurdering i AMU – Uddannelsesområdet for køkken, hotel, restaurant, bager, konditor og kødbranchen”, Efteruddannelsesudvalget for Køkken, Hotel, Restaurant, Bager, Konditor og Kødbranchen – 2008

http://www.khru.dk/fileadmin/user_upload/html/IKV_praktisk_vejledning_2.pdf

”Værktøjskatalog – praktisk vejledning til IKV i AMU, Uddannelsesområdet for køkken, hotel, restaurant, bager, konditor og kødbranchen”, Efteruddannelsesudvalget for Køkken, Hotel, Restaurant, Bager, Konditor og Kødbranchen – 2008

http://www.khru.dk/fileadmin/user_upload/html/IKV_vaerktoejskatalog.pdf

”Inspirationskatalog – praktisk vejledning til IKV i AMU, Uddannelsesområdet for køkken, hotel, restaurant, bager, konditor og kødbranchen”, Efteruddannelsesudvalget for Køkken, Hotel, Restaurant, Bager, Konditor og Kødbranchen – 2008

http://www.khru.dk/fileadmin/user_upload/html/IKV_Inspirationskatalog.pdf

”Praktisk vejledning til individuel kompetencevurdering i AMU – Bygge- og anlægsområdets uddannelser”,

Efteruddannelsesudvalget for bygge/anlæg og industri – 2008

<http://www.bygud.dk/userfiles/Efteruddannelse/IKV/08.12.03%20-%20bsg%20-%20Branchevejledning%20med%20forside.pdf>

”Praktisk vejledning til individuel kompetencevurdering i AMU – Uddannelsesområdet for handel, administration, kommunikation og ledelse”, Efteruddannelsesudvalget for Handel, Administration, Kommunikation og Ledelse – 2008

http://uddnaevnet.net.dynamicweb.dk/Files/Filer/2_hakl/Downloads/Rapporter/IKV_i_AMU_vejledning_HAKL_08.01.09.pdf

Praktisk vejledning til individuel kompetencevurdering i AMU – Transportområdets uddannelser”, Transporterhervets Uddannelsesråd – 2008.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Voksne/PDF10/101004_branchevejledning_TUR.ashx

5.5 Vejledning i brugen af det elektroniske AMU-kompetencebevis i uddannelsesadministration.dk

”UA.DK – Brugervejledning, AMU Kompetencebeviser”,
Rambøll 2009-07-02.

<http://www.uddannelsesadministration.dk/upload/IKV%20vejledning%20kompetencebevis.pdf>